

The Gleaner

Vol 10 (1973)

Νικόλαος Γεωργιάδης, συνεργάτης του «Λόγιου Ερμή»

Εμμ. Ν. Φραγκίσκος

doi: [10.12681/er.9491](https://doi.org/10.12681/er.9491)

Copyright © 2016, Εμμ. Ν Φραγκίσκος

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Φραγκίσκος Ε. Ν. (2016). Νικόλαος Γεωργιάδης, συνεργάτης του «Λόγιου Ερμή». *The Gleaner*, 10, 67–68.
<https://doi.org/10.12681/er.9491>

ὡπὸ τοῦ ναυάρχου κυρίου Ἰακώβ Τουμπάζη ἀπὸ τὴν Bibliothéque Nationale (Supplément grec, 730). Τὸ χφ. αὐτὸ φέρει αὐτόγραφες σημειώσεις τοῦ Μηνωῖδη Μηνᾶ καὶ τὸ γεγονός αὐτὸ μᾶς πείθει ὅτι ὁ Μηνᾶς ἀνῆκε στὰ πρόσωπα, τὰ ὅποια γνώριζαν τὸ Ἡμερολόγιο τοῦ Τουμπάζη· τέλος εἶναι σαφές ὅτι ἡ ὑποσημείωση τοῦ φυλαδίου τοῦ Μηνᾶ ἀναφέρεται στὸ Ἡμερολόγιο τοῦ Ἰακ. Τουμπάζη καὶ ὄχι σὲ ἐφημερίδα.

Ρωξάνη Δ. Ἀργυροπούλου

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ, ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΤΟΥ «ΛΟΓΙΟΥ ΕΡΜΗ»

Στὴν Αὐτοβιογραφία τοῦ Σαμουήλ τοῦ Κυπρίου (βλ. Μ. Ι. Γεδεών, *Χρονικά τῆς Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας*, Κων/πολις 1883, σ. 194 - 199) μνημονεύεται κάποιος διδάσκαλος Νικόλαος τὸν ὅποιο ἐγνώρισε ὁ Σαμουήλ στὰ 1817 στὸ Φιλολογικὸ Γυμνάσιο τῆς Σμύρνης καὶ πού, σύμφωνα μὲ τὴν μαρτυρία τοῦ ἴδιου, εἶχε ἀκολουθήσει τὸν Κ. Κούμα στὴν Κωνσταντινούπολη, ὅταν ὁ τελευταῖος προσκλήθηκε νὰ διδάξῃ στὴν Πατριαρχικὴ Ἀκαδημία (1814 - 1815).

Σὲ μιὰ ὑποσημείωσή μου γιὰ τὸν Σαμουήλ στὸ Α' Κυπριολογικὸ Συνέδριο (Ἀπρίλιος 1969) ἔχω συγκεντρώσει στοιχεῖα πού ἀποδεικνύουν ὑπαρκτὸ πρόσωπο τὸν διδάσκαλο Νικόλαο (παρὰ τὶς ἀρνητικὰς ἔρευνες τοῦ Γεδεών, ἔ. ἀ., σ. 211) καὶ ἀφ' ἐτέρου ἐλέγχουν ἐπισημῶς τὴν ταύτισή του μὲ τὸν Νικόλαο Λογιάδη (βλ. Τ. Θ. Γριτσόπουλου, *Ἡ Σχολὴ Κορυθῶ - Τζεσμε*, ΕΕΒΣ, τ. 36, 1968, σ. 223). Πρόκειται — ὅπως ὑποστηρίζω ἐκεῖ — γιὰ τὸν συμρναῖο Νικόλαο Γεωργιάδη τοῦ ὁποίου ἡ διδασκαλικὴ θητεία στὴ Σμύρνη μᾶς εἶναι γνωστὴ ἀπὸ τὸ «Λόγιο Ἐρμῆ» (βλ. τόμους 1811, σ. 391, 1812, σ. 133, 1813, σ. 276). Στὸν «Λόγιο Ἐρμῆ» ἐπίσης θὰ δημοσιευθοῦν πολὺ ἀργότερα δύο ἐπιστολές του ἀπὸ τὸ Βουκουρέστι, ὅπου φαίνεται πὼς ἐγκαταστάθηκε τελικὰ (βλ. 1819, σσ. 815 - 821 καὶ 871 - 873). Μὲ τὴν πρῶτὴ ἀπὸ αὐτὰς παίρνει μαχητικὸ μέρος στὶς ἔριδες ἀνάμεσα στὶς παρατάξεις τοῦ «Λόγιου Ἐρμῆ» καὶ τῆς «Καλλιόπης», ἡ ὅποια καὶ δὲν θὰ τοῦ χαρισθῇ γιὰ τὴν κοραϊκὴ του ιδεολογία (βλ. «Καλλιόπη» 1821, σ. 28 κέ.).

Οἱ παραπάνω πληροφορίες μποροῦν τώρα νὰ συμπληρωθοῦν μὲ ἄλλες πού ἀντλοῦμε ἀπὸ τὸν τελευταῖο τόμο (1821) τοῦ «Λόγιου Ἐρμῆ». Τρεῖς ἀνώνυμες ἐπιστολές ἀπὸ τὸ Βουκουρέστι πού δημοσιεύονται ἐκεῖ μὲ τὴν ὑπογραφή «ὁ γνωστὸς φίλος σου» ἢ «ὁ φίλος σου», εἰκάζω πὼς ἔχουν συντάκτῃ τους τὸν Νικόλαο Γεωργιάδη. Οἱ δύο πρῶτες (σσ. 129 - 130 καὶ 181 - 182), γραμμένες προφανῶς ἀπὸ λόγιο πού ζοῦσε ἀπὸ κοντὰ τὰ σχολικὰ πράγματα τοῦ Βουκουρεστίου, παρέχουν λεπτομερειακὰ εἰδήσεις γι' αὐτὰ ἢ τρίτῃ (σ. 195 - 213) ὑπεραμύνεται τὸν θέσεων τοῦ «Λόγιου Ἐρμῆ» στὴ διαμάχη του μὲ τὸν Ἀθ. Σταγειρίτη, τὸν ἐκδότῃ τῆς «Καλλιόπης», καὶ τὸν κύκλο τοῦ Κοδρικᾶ. Ἡ ἀνωνυμία ἐξηγεῖται τώρα εὐκόλα: δὲν θὰ ἦταν φρόνιμο ὁ συντάκτῃς της νὰ γίνῃ γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ ὀνομαστικὰ στόχος τῆς πολεμικῆς τῶν ἀντιπάλων του (πρβλ. καὶ Ἀπ. Δασκαλάκη, *Κοραῆς καὶ Κοδρικᾶς. Ἡ μεγάλη φιλολογικὴ διαμάχη τῶν Ἑλλήνων, 1815 - 1821*, Ἀθήναι 1966, σσ. 162 - 164 καὶ 678 - 692 ὅπου ἀναδημοσιεύεται τὸ κείμενο. Ἡ πατρότητά του ἀποδίδεται σὲ φίλο ἢ συνεργάτῃ τοῦ Κοραῆ, σύμφωνα καὶ μὲ τὴν προγενέστερη ἄποψη τοῦ Δ. Σ. Γκίνη, *Τὰ ἀνώνυμα ἔργα τοῦ Κοραῆ*, Ἀθήνα 1948, σ. 47).

Μιά τέταρτη έπιστολή (σ. 263 - 270), πάλι από τὸ Βουκουρέστι, σχετιζόμενη άμεσα με τὴν δεύτερη, προσφέρει ένα πρόσθετο στοιχείο, τὴν άρχικάνυμη αλλά δηλωτική τῆς ταυτότητάς της ύπογραφή : Γ. Ν. Με τὴν έπιστολή αὐτή (13 Ἰανουαρίου 1821), γραμμένη τρεῖς μέρες ύστερα από τὴν δεύτερη (10 Ἰανουαρίου), ὁ Γ. Ν. εκπληρώνει τὴν ύπόσχεση πὸ εἶχε δώσει στὸν εκδότη τοῦ Α. Ε. «ὁ γνωστός φίλος» του με τὸ γράμμα τῆς 10 Ἰανουαρίου : τοῦ στέλνει γιὰ δημοσίευση τὸν έναρκτηριο λόγο τοῦ Στεφ. Κανέλλου στὸ Γυμνάσιο τοῦ Βουκουρεστίου.

Ἐμμ. Ν. Φραγκίσκος

ΣΧΟΛΙΑ

Η ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΙΣΤΗ

Ὁ δέκατος τόμος τοῦ Ἐρανιστῆ αποφασίστηκε νὰ περιλάβη τίς χρονιές 1972 καὶ 1973 μαζί. Στὸ διάστημα αὐτὸ θὰ κυκλοφορήσουν ἔξη τεύχη, ἀνὰ τρία γιὰ τὸ 1972 καὶ τὸ 1973. Ἔτσι ἐλπίζεται ὅτι τὸ περιοδικὸ θὰ μπορέσει νὰ καλύψη τὴν χρονικὴ καθυστέρηση πὸ παρατηρεῖται στὴν ἔκδοσή του, ὥστε ἡ κυκλοφορία του ν' ἀποκτήσει κανονικότητα καὶ ἐπικαιρικὸ χαρακτῆρα, στοιχεῖα ἀπαραίτητα γιὰ ἕνα ζωντανὸ περιοδικὸ ὅπως ὁ Ἐρανιστής.

ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΟΜΕΔ

Με τὴν ὑπ' ἀριθ. 5217/72 ἀπόφαση τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἐγκρίθηκε τὸ νέο Καταστατικὸ τοῦ ΟΜΕΔ, ὕστερα ἀπὸ τὴν προσαρμογὴ του στὶς διατάξεις τοῦ Ν. Α. 795/1970. Οἱ βασικὲς τροποποιήσεις ἀφοροῦν στὴν διαδικασία καὶ τὰ εἶδη τῶν ἐπιβαλλομένων στὰ μέλη πειθαρχικῶν ποινῶν (ἄρθρο 4), στὸν ἔλεγχο τῆς οικονομικῆς διαχειρίσεως (ἄρθρο 5), στὴ θητεία τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου (ἄρθρο 6) καὶ στὰ καθήκοντα τοῦ ταμία (ἄρθρο 8). Τὸ τροποποιημένο Καταστατικὸ μετὰ τὴν ἐκτύπωσή του θὰ διανεμηθῆ στὰ μέλη τοῦ Ὁμίλου.